

A

Sprievodná správa

1. Identifikačné údaje

Názov : KLASICISTICKÁ KÚRIA – Rekonštrukcia, 1. ETAPA

Miesto : p.č. 156/1, 156/2 a 156/3 v k.ú. Sobotište
súp.č. 35, Sobotište

Okres : Senica

Kraj : trnavský

Objednávateľ : Eduard Čenteš, Okružná 1190/14, Senica

Gen.projektant : MB STUDIO spol. s r.o., Hollého 1315, Senica

Profesie : Akad. arch. Marián Boršoš, autorizovaný architekt SKA, 0120 AA
Statika – Ing. Vladimír Mrázek
Dažďová kanalizácia – Pavol Slezák
Bleskozvod – Ján Vávra
Rozpočet a výkaz výmer – Ing. Juraj Havetta

Dátum : Apríl 2021

2. Základné údaje charakterizujúce stavbu

Objekt Klasicistickej štúdií súp.č. 35 v Sobotišti sa nachádza blízko južného vstupu do obce, má parcelné číslo 156/2. Parcela na ktorej kúria stojí má parcelné číslo 156/1 a prístupová cesta na pozemok má parcelné číslo 156/3. Záujmové parcely susedia na západe so štátnou cestou p.č. 158, na severe s rodinným domom p.č. 155 a hospodárskou budovou p.č. 157/15 a pozemkom 157/9. Z južnej strany susedí s rodinným domom 157/14 a parcelou 157/13. Z východnej strany susedí s parcelou 156/5 a stodolou p.č. 156/4.

Jedná sa o jednopodlažný objekt s čiastočným podpivničením, má členitý pôdorys v tvare „U“ a je ukončený sústavou valbových striech, strecha nad portikom s tympanónom so štyrmi stĺpmi na južnej strane je sedlová, na severnom krídle je polvalba. Majitelia sa rozhodli objekt zrekonštruovať, dostavať a vybudovať v ňom verejne prístupný výstavný a muzeálny objekt s použitím dokumentačných materiálov a artefaktov z regiónu obce Sobotište. Objekt je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 10962/1.

Vypracovanie projektovej dokumentácie a následne realizačných prác sú navrhnuté tak, aby sa podľa vecných časových a finančných možností postupovalo v súlade so zámerom zachrániť katastrofálne schátraný pamiatkovo chránený objekt pred hroziacim totálnym zánikom. V ďalších fázach ho zrekonštruovať, dostaviť zrútenú hospodársku časť vo dvore a dať opravenému objektu zmysluplnú náplň.

3. Prehľad východiskových podkladov

Rekonštrukcia je navrhnutá podľa Rozhodnutia č. KPUTT-2016/10011-2/27549/ZEL z 15.4.2016 Krajského pamiatkového úradu v Trnave a Závazné stanovisko KPUTT-2016/21888-2/81706/ZEL zo dňa 24.10.2016.

Pre vypracovanie projektu pre stavebné konanie a realizáciu stavby boli spracovateľovi projektu k dispozícii tieto ďalšie východiskové podklady:

- polohopis a výškopis 1:200 (Drahlava Komárková, júl 2016)
- snímok z katastrálnej mapy
- geometrický plán (Ing. Miroslav Masár, január 2007)
- LV č. 1215 a LV č.4235
- obhliadky a domerania na mieste
- Inventarizácia pamiatkovo chránených prvkov a konštrukcií (Mgr. Peter Horanský, apríl 2000)
- Zakreslenie skutkového stavu objektu (Ing. Rozália Gergelyová, október 2000)
- Stavebno-technický posudok stavby (Ing. Jozef Žilák, november 2000)
- Statický posudok (Ing. Vladimír Mrázek, apríl 2016)
- Rozhodnutie č.KPUTT-2016/10011-2/27549/ZEL (KPÚ Trnava, 15.4.2016)
- Architektonicko-historický výskum (Mgr. Peter Horanský a Ing.arch. Alexander Németh, november 2018)
- Reštaurátorský výskum interiéru a návrh na reštaurovanie (Mgr.art. Peter Záhora a Mgr. Marián Havlík, august 2018)
- konzultácie na mieste z KPÚ Trnava (Mgr. Marek Zelina)
- konzultácie zámeru s investorom

Všetky tieto dokumenty a materiály sú nedeliteľnou súčasťou predkladanej projektovej dokumentácie, jej vypracovanie vychádza z ich záverov a rešpektuje návrhy prístupu a stavebných postupov pri rekonštrukcii objektu kúrie.

4. Členenie stavby

Stavba KLASICISTICKÁ KÚRIA – Rekonštrukcia, 1. ETAPA bude pozostávať z komplexnej rekonštrukcie zastrešenia objektu, súčasťou rekonštrukcie nová prípojka dažďovej kanalizácie a bleskozvodu.

5. Vecné a časové väzby stavby

Návrh etapizácie projektových prác a realizácie výstavby:

I.Etapa – Rekonštrukcia zastrešenia objektu, dostavba hmoty zrútenej hospodárskej časti severného krídla kúrie a inštalácia bleskozvodu.

II.Etapa – Komplexná rekonštrukcia objektu podľa predpokladaného využitia objektu

Predkladaná projektová dokumentácia rieši I.Etapu plánovanej rekonštrukcie objektu kúrie. Objekt je momentálne prázdny, takže stavebná činnosť v areáli kúrie sa nebude dotýkať záujmov tretích osôb.

6. Prehľad užívateľov

Jediným prevádzkovateľom zariadenia bude rodina investora.

7. Lehota výstavby v mesiacoch

Predpokladaná lehota I.Etapy výstavby je odhadovaná na 6 mesiacov

8. Termíny začatia a dokončenia stavby

Výstavba je naplánovaná na 6 mesiacov po získaní stavebného povolenia, predpoklad začatia stavby je tretí štvrt'rok 2021 a termín dokončenia je naplánovaný na prvý štvrt'rok 2022.

9. Údaje o prípadnom postupnom uvádzaní stavby do prevádzky

Objekt bude realizovaný a kolaudovaný ako celok podľa navrhnutých etáp.

10. Skúšobná prevádzka a doba jej trvania

Skúšobná prevádzka vzhľadom na funkciu objektu nie je potrebná.

11. Parametre výstavby

Pozemky :	parc. číslo	156/1	zastavané plochy a nádvoría	1972 m ²
	parc. číslo	156/3	zastavané plochy a nádvoría	284 m ²
Stavby :		súp. číslo 35	na parcele číslo 156/2	383 m ²

Vypracoval: Akad.arch. Marián Boršoš, 04/2021
MB STUDIO

B

Súhrnná technická správa

1. Charakteristika územia stavby

1.1 Poloha a stav staveniska, existujúce objekty, rozvody a zeleň

Popis staveniska

Objekt Klasicistickej kúrie č.35 v Sobotišti sa nachádza na hlavnej ulici obce, je súčasťou radovej zástavby domov. Kúria má parcelné číslo 156/2 v k.ú. Senica a je situovaný v južnej časti obce na ohradenej parcele s číslom 156/1 a 156/3. Záujmové parcely susedia na západe so štátnou cestou p.č. 158, na severe s rodinným domom p.č. 155 a hospodárskou budovou p.č. 157/15 a pozemkom 157/9. Z južnej strany susedí s rodinným domom 157/14 a parcelou 157/13. Z východnej strany susedí s parcelou 156/5 a stodolou p.č. 156/4. Parcely sa zvažujú smerom na východ do dvorovej časti areálu. Hlavná fasáda objektu je orientovaná na západ k hlavnej ceste. Do areálu sa vstupuje z hlavnej cesty na južnej strane nespevnenou komunikáciou, kde je orientovaný i vstup do objektu pod portikom s tympanónom so štyrmi stĺpmi. Dvor uzatvára severojužne orientovaná stodola, ktorá je tiež objekt zapísaný v ÚZPF (tento objekt nie je predmetom tohto projektu) a spolu s dnes už neexistujúcou východozápadne orientovanou hospodárskou časťou uzatvárali celý areál kúrie. Ostané plochy areálu sú zatravnené a sú na nich vysadené stromy.

1.2 Vykonané prieskumy, stav existujúceho objektu

Rekonštrukcia je navrhnutá podľa Rozhodnutia č. KPUTT-2016/10011-2/27549/ZEL z 15.4.2016 Krajského pamiatkového úradu v Trnave, Záväzné stanovisko KPUTT-2016/21888-2/81706/ZEL zo dňa 24.10.2016, Inventarizácie pamiatkovo chránených prvkov a konštrukcií (Mgr. Peter Horanský, apríl 2008), Stavebno-technického posudku stavby (Ing. Jozef Žižák, november 2000), Statického posudku (Ing. Vladimír Mrázek, apríl 2016), Zakreslenia skutkového stavu objektu (Ing. Rozália Gergelyová, október 2000), výsledkov Architektonicko-historického výskumu (Mgr. Peter Horanský a Ing.arch. Alexander Németh, november 2018) a výsledkov Reštaurátorského výskumu interiéru a návrhu na reštaurovanie (Mgr.art. Peter Záhora a Mgr. Marián Havlík, august 2018) s prihliadnutím na potreby nového kultúrneho zariadenia.

Vykonané prieskumy

Pred vypracovaním Architektonicko-historického výskumu a Reštaurátorského výskumu interiéru boli autormi vykonané prieskumné práce v tých miestnostiach kúrie, ktoré boli podľa metodiky zo Statického posudku zabezpečené tak, aby pracovníci prieskumných prác neboli pri ich činnosti ohrození na zdraví alebo živote. Výsledky týchto prieskumných prác sú dokumentované v týchto materiáloch a sú podkladom pre stavebný projekt rekonštrukcie.

Okrem už spomenutých prieskumných prác boli vykonané i prieskum základov obvodových a deliacich stien suterénu objektu.

Stav objektu

Zbežnou obhliadkou je zrejmé, že objekt je v zlom stave s výraznými statickými poruchami. Stav je spôsobený hlavne dlhodobou ne údržbou strechy a jej plášťa, ktorý je perforovaný v línii hrebeňa. Pôvodný krov je narušený dlhodobým zatekaním s lokálnym poškodením krokiev v okolí vetrákov, hrebeňa a úžľabí, ktoré boli najviac vystavené zatekaniu. Na korunnej rímse sa prejavuje pretekajúce dažďové žľabu narušenou a opadanou omietkou.

Komínové telesá v podkroví vykazujú dobrý stav, časti komínov nad strešným plášťom – komínové hlavice sú narušené.

Dožívajúca keramická rytina striech nad uličným a dvorovými krídlami je pri hrebeni chýbajúca a lokálne uvoľnená v úžľabiach a na viacerých miestach.

Zatekanie zrážkovou vodou spôsobilo narušenie drevených stropov a viedlo ich deštrukcii do interiéru objektu.

Schodiskové kamenné stupne z pieskovca pred portikom a vstupom na dvorovej fasáde sú mierne zošľapané. Schody do podkrovia sú drevené, subtilnej konštrukcie.

Na objekte neboli robené od začiatku 20. storočia žiadne výraznejšie stavebné zásahy. Preto je väčšina architektonických detailov pôvodná, z obdobia vzniku klasicistickej kúrie.

(cit. Architektonicko-historický výskum, Horanský – Németh, november 2018)

V architektonicko-historickom výskume autorov Mgr. Petra Horanského a Ing.arch. Alexandra Németha z novembra 2018 je uvedený popis nálezových situácií N1 až N20:

Nálezová situácia N1

Miesto: miestnosť 012, J stena, ostenie dverného otvoru.

Popis: obvodové murivo postavené z nepálených tehál s rozmermi 30 x 17 x 7cm spájaných hlinenou maltou (1). Pri dvernej zárubni zachovaný zvyšok vápennej omietky s bielym náterom, ktorú pokrýva tesárska zárubeň dverí a fragmenty tehál (3). Omietka na ploche steny vápenná omietka hrubá 1 cm, plnivo jemný piesok sfarbuje omietku mierne do okrova.

Stratigrafia náterov:

- biele nátery
- svetlomodrý
- tmavomodrý
- svetlomodrý
- sivý
- okrový
- belasý s valčekovým vzorom
- svetložltý 2x

Nálezová situácia N2

Miesto: miestnosť 012, J stena, špaleta okna.

Popis: špalety okna v úrovni parapetu sú postavené z nepálených tehál (1), pričom okraje špaliet sú vymurované z pálených tehál s rozmermi 25,5 x 13 x 6 cm spájaných hlinenou maltou. Na ľavej špalette je zachovaný zvyšok vápennej omietky s 2-3 bielymi nátermi (3), ktorú pokrýva tehlová plenta (4). Na pravej špalette sa zachovala omietka s bielym a svetlomodrým náterom. Povrchovú úpravu parapetu tvorí mladšia vápenná omietka so stratografiou náterov ako v NS 1.

Vyhodnotenie: murivo z nepálených tehál pochádzajúce z 1. stavebnej etapy bolo pri okennom otvore vymurované aj z pálených tehál, pričom bolo použitá len hlinená malta. Rovnaká hlinená malta dokazuje, že nepálené a pálené tehly pri stavbe špalety okna boli použité v jednej stavebnej fáze. V úrovni parapetu si špalety zachovali fragmenty primárnej omietky s bielym náterom. Neskôr, v 2. stavebnej etape bolo okno upravované v súvislosti s novou niveletou interiéru. Pôvodná okenná výplň bola osadená vyššie, do dnešnej polohy, pričom bol upravený parapet okna tehlovou plentou. Omietka plenty s bohatou stratigrafiou náterov súvisí s dnešným okenným otvorom. Najmladšie nátery pochádzajú z 2. polovice 20. storočia.

Nálezová situácia N3

Miesto: miestnosť 011, V stena chodby, ľavá špaleta dverného otvoru.

Popis: v dolnej časti špalety odhalené murivo z nepálených tehál (1), ktoré končí špárkou a smerom k okraju špalety pokračuje murivom z pálených tehál (2), ktoré sú spájané hrubou vápennou maltou. Líce muriva má mierny segmentový nábeh so zachovaným fragmentom omietky s 3 bielymi nátermi (3). Zvyšok špalety tvoria mladšie pálené tehly (4) s vápennou maltou a novodobou omietkou hrubou 3 cm.

Vyhodnotenie: murivo 1. stavebnej etapy z nepálených tehál a pálených tehál spájaných vápennou maltou vytvárali pravdepodobne oblúk arkády, ktorá je zachytená na dvorovej fasáde. Dokazuje to segmentový nábeh s omietkou a nátermi. V 2. stavebnej etape boli vytvorené dnešné dvere s rovnými špaletami.

Nálezová situácia N4

Miesto: miestnosť 011, V stena chodby, pravá špaleta dverného otvoru.

Popis: murivo z nepálených tehál (1) smerom k okraju špalety pokračuje pálenými tehľami (2), ktoré sú spájané hrubou vápennou maltou. Líce muriva má mierny segmentový nábeh so zachovaným fragmentom omietky s 3 bielymi nátermi (3). Zvyšok špalety tvoria mladšie pálené tehly (4) s vápennou maltou, primárnou vápennou omietkou hrubou 4 cm s mnohými bielymi a farebnými nátermi.

Vyhodnotenie: murivo 1. stavebnej etapy z nepálených tehál a pálených tehál spájaných vápennou maltou vytvárali pravdepodobne oblúk arkády, ktorá je zachytená na dvorovej fasáde. Dokazuje to segmentový nábeh s omietkou a nátermi. V 2. stavebnej etape boli vytvorené dnešné dvere s rovnými špaletami.

Nálezová situácia N5

Miesto: miestnosť 020, V stena chodby, murivo pri okennom otvore.

Popis: murivo z nepálených tehál (1) spájaných hlinenou maltou siaha až do výšky prekladu okna. V spodnej časti je segment oblúka z pálených tehál T: ? x 14 x 6 cm spájaných hrubou vápennou maltou svetlohnedej farby (2). Okraj špalety okna a výplň oblúka tvorí novšie tehlové murivo (3) T: 29 x 14 x 6,5 cm, vápenná malta svetlookrovej farby. Murivo si zachovalo pekovanú omietku s bielym náterom (4).

Vyhodnotenie: murivo 1. stavebnej etapy z nepálených tehál mal otvor arkády z pálených tehál. V 2. stavebnej etape bol oblúk zamurovaný a vytvorený dnešný okenný otvor so zachovanou pekovanou omietkou.

Nálezová situácia N6

Miesto: miestnosť 007, V stena.

Popis: stena je postavená z muriva z nepálených tehál (1) spájaných hlinenou maltou. Približne v strede sú čitateľné dve špáry, vymedzujúce mladšiu zámurovku z pálených tehál (2). V S kúte prilieha k stene mladšia murovaná konštrukcia komínovodu s pálených tehál stavaných na kant (3).

Vyhodnotenie: stena 1. stavebnej etapy z nepálených tehál mala v strede dverný otvor, ktorý bol v 2. stavebnej etape zamurovaný. Z tejto etapy pochádza aj dymovod v severnom kúte miestnosti.

Nálezová situácia N7

Miesto: miestnosť 007, JZ kút.

Popis: obvodú stenu tvorí murivo z nepálených tehál 34 x 16 x 7,5 cm spájaných hlinenou maltou (1), siaha do výšky 240 cm nad úroveň podlahy (2). Približne 50 cm od podlahy je v murive riadok z pálených tehál (3) Pálené tehly tvoria aj ukončenie muriva vertikálnou špárou pri špalette okna (4). Okraj špalety okna je vymurovaný z pálených tehál spájaných hrubou vápennou maltou svetlohnedej farby (5). K obvodovej stene prielieha na špáru priečka postavená z pálených tehál 29,5 x 6 x ? cm (6).

Vyhodnotenie: obvodová stena 1. stavebnej etapy z nepálených a pálených tehál siaha do výšky 240 cm. Primárny okenný otvor je voči dnešnému mierne posunutým J smerom. V stavebnej etape bolo vytvorené dnešné okno a priečka.

Nálezová situácia N8

Miesto: miestnosť 006, SZ kút.

Popis: obvodovú stenu tvorí murivo z nepálených (1) a pálených tehál (2) spájaných hlinenou maltou. Okraj špalety okna je vymurovaný z pálených tehál spájaných hrubou vápennou maltou svetlohnedej farby (3). K obvodovej stene prielieha na špáru priečka postavená z pálených tehál (4).

Vyhodnotenie: obvodová stena z nepálených a pálených tehál vznikla v 1. stavebnej etape. V 2. stavebnej etape vzniklo dnešné okno a priečka.

Nálezová situácia N9

Miesto: miestnosť 006, Z stena medzi oknami.

Popis: obvodovú stenu tvorí murivo z nepálených tehál (1) spájaných hlinenou maltou, pričom okraj staršej špalety je vymurovaný z pálených tehál (2). Okraj dnešnej okennej špalety je vymurované z pálených tehál spájaných hrubou vápennou maltou svetlohnedej farby (3).

Vyhodnotenie: obvodová stena z nepálených a pálených tehál vznikla v 1. stavebnej etape. V 2. stavebnej etape vzniklo dnešné okno, resp. bola upravená jeho špaleta, ktorú posunuli S smerom.

Nálezová situácia N10

Miesto: miestnosť 006, SV kút .

Popis: stenu chodby a priečky tvorí murivo z pálených tehál spájaných hrubou vápennou maltou svetlohnedej farby. Murivá sú previazané.

Vyhodnotenie: stena chodby a priečky vznikli súčasne v 2. stavebnej etape.

Nálezová situácia N11

Miesto: dvorová fasáda - S rizalit.

Popis: murivo rizalitu je z väčšej časti postavené z nepálených tehál 33 x 17 x 7 cm spájaných hlinenou maltou. Na východnom nároží prechádza plynulo do muriva z pálených tehál 29 x 14,5 x 6,5 cm a kamenných plochých kvádrov, pričom je dodržané riadkovanie aj väzba. Malta nárožia je vápenná štrková s frakciou štrku do 0,5 cm, sfarbená do hneda. Na nároží sú ponechané presahujúce 3 zuby – šmorce, ktoré siahajú cca do polovice výšky nárožia. V omietke nad nimi je zachovaný odtlačok strechy zaniknutej budovy, ktorá nadväzovala na šmorce.

Vyhodnotenie: stena rizalitu z nepálených, pálených tehál, plochých kameňov vznikla v 1. stavebnej etape, na ktoré nadväzovala prízemná stavba so sedlovou strechou.

Nálezová situácia N12

Miesto: dvorová fasáda - S rizalit.

Popis: v parapete okna výplň z pálených tehál (2) vymedzujú po stranách vertikálne špáry s fragmentami omietok (1). Omietky súvisia so starším okenným otvorom. Tehly vymedzujúce otvor sú spájané hlinenou maltou a sú previazané z nepálenými tehľami steny.

Vyhodnotenie: starší okenný otvor vymedzený pálenými tehľami s omietkovou úpravou vznikol v 1. stavebnej etape. Okenný otvor bol voči dnešnému situovaný nižšie cca 70 cm. V 2. stavebnej etape bol pri zmene nivelety interiéru okenný otvor situovaný do dnešnej polohy a parapet vyplnený tehlovým murivom. Pôvodnú mrežu a vnútornú okennú výplň použili v novom otvore.

Nálezová situácia N13

Miesto: dvorová fasáda, vstup do miestnosti 011.

Popis: v dolnej časti ostenia vstupného otvoru sú zvyšky segmentov z pálených tehál (1), ktoré sú narušené tehľami vymedzujúcim dnešný vstupný otvor (2). Porovnaj nálezové situácie N3 a N4.

Vyhodnotenie: na mieste dnešného vstupného otvoru bol pôvodne oblúk arkády pochádzajúci z 1. stavebnej etapy. Samotný oblúk bol vymurovaný z pálených tehál s omietkou a bielymi nátermi.

Nálezová situácia N14

Miesto: dvorová fasáda, plocha steny medzi vstupom a oknom.

Popis: v obvodovom murive z nepálených tehál (1) je viditeľný segment oblúka postavený z pálených tehál 28,5 x 14,5 x 6 cm (2). Oba stavebné konštrukcie sú spájané rovnakou hliniou maltou, sypkou, zvetranou s malým obsahom vápna a štrkom frakcie 0,3-0,5 cm. Líco muriva je lokálne narušené, v jeho vnútri sú primárne použité úlomky pálených tehál (3). Výplň oblúka tvorí miešané murivo z pálených a nepálených tehál spájaných vápennou maltou, pričom vytvára vertikálne rozhranie – okraj dverného otvoru (4). Zvyšok výplne tvorí dnešný okenný otvor z tehlového muriva (5).

Vyhodnotenie: pôvodne otvorený oblúk arkády pochádzajúci z 1. stavebnej etapy bol čiastočne zamurovaný a upravený na dverný otvor. Po zmene nivelety v 2. stavebnej etape bol vo vrchole oblúka prerazený okenný otvor.

Nálezová situácia N15

Miesto: dvorová fasáda.

Popis: rozhranie muriva z nepálených tehál (1) a muriva s pálených tehál (2) je viditeľné po celej dvorovej fasáde. Na niektorých miestach sa na murive z nepálených tehál zachovala primárna vápenná omietka s biely vápennými nátermi (3). Najjužnejší výskyt muriva z nepálených tehál je v styku uličného krídla a južného rizalitu.

Vyhodnotenie: pôvodný objekt z 1. stavebnej etapy bol nižší cca o 1m a kratší o šírku južného rizalitu, čo dokladajú aj nálezy arkádových oblúkov a zaniknutých okenných otvorov. Po zmene nivelety v 2. stavebnej etape nadobudol objekt dnešné pôdorysné a výškové proporcie.

Nálezová situácia N16

Miesto: južný rizalit, východná fasáda.

Popis: celá hmota južného rizalitu je postavená z miešaného muriva z pieskovcových kameňov a pálených tehál s rozmermi 28 x 14,5 x 6 - 6,5 cm spájaných vápennou maltou. Muri-vo si zachovalo primárnu omietkovú výzdobu vo forme okenných šambrán a pilaštrov. Okno v severnej krajnej osi bolo čiastočne zamurované (1) a osvetľovalo miestnosť so záchodmi, ktoré sú zachované dodnes. Okno nieslo žalúziiovú výplň (2).

Vyhodnotenie: murivo z nepálených tehál pochádzajúce z 1. stavebnej etapy si pri dverách zachovalo fragment primárnej omietky s bielym náterom. Situácia poukazuje na pôvodný dverný otvor so špaletou, ktorý bol neskôr nahradený otvorom so zárubňou. Omietka s bohatou stratigrafiou náterov prielieha k zárubni a je s ňou súčasná. Najmladšie nátery pochádzajú z 2. polovice 20. storočia.

Nálezová situácia N17

Miesto: južný rizalit, severná fasáda.

Popis: na severnej fasáde boli zistené dve menšie vetracie otvory (1) a vylahčovací tehlový oblúk nad nimi. Okno s tehlovým prekladom má barokovú vnútronú okennú výplň s pevným profilovaným krížom a mrežou.

Vyhodnotenie: vetracie otvory a vylahčovací oblúk sú primárne, vznikli v 2. stavebnej etape na odvetranie pôvodných suchých záchodov. Neskôr boli zamurované, pravdepodobne s modernizáciou záchodov a osadeným splachovacích nádrží. Okenný otvor je primárny, z 2. stavebnej etapy, jeho baroková výplň bola sekundárne použitá, pochádza z 1. stavebnej etapy.

Nálezová situácia N18

Miesto: pivnica, prístupová chodba so schodiskom 102.

Popis: dnešné schodisko do pivnice (101) s vchodom na dvorovej fasáde pokračuje chodbou, ktorá sprístupňuje 2 pivničné miestnosti. Chodba je zaklenutá valenou klenbou z tehál rozmerov ? x 14-14,5 x 6 cm spájané hrubšou vápennou maltou so štrkom frakcie 0,3 cm. Steiny z tehlového muriva sú omietnuté. Do chodby ústi aj staršie schodisko so stupňami z drevených hranolov, ktoré vedie do interiéru - chodby na prízemí (miestnosť č. 002).

Vyhodnotenie: pôvodný vstup do pivnice tvorilo schodisko s drevenými stupňami, ktoré ústi do chodby prízemí. Obe vznikli súčasne v 1. stavebnej etape. Dnešný vstup z exteriéru súvisí s 2. stavebnou etapou, kedy vznikla aj druhá pivničná miestnosť.

Nálezová situácia N19

Miesto: pivnica, miestnosť 103.

Popis: staršia pivničná miestnosť je zaklenutá valenou klenbou z plochých kameňov. Zvláštnosťou je zistenie, že zatiaľ čo nábehy klenby sú spájané hlinenou maltou, vrchol klenby je spájaný vápennou maltou.

Vyhodnotenie: pivničná miestnosť vznikla spolu s chodbou a schodiskom ústiace na prízemie v 1. stavebnej etape.

Nálezová situácia N19

Miesto: pivnica, miestnosť 103.

Popis: staršia pivničná miestnosť je zaklenutá valenou klenbou z plochých kameňov. Zvláštnosťou je zistenie, že zatiaľ čo nábehy klenby sú spájané hlinenou maltou, vrchol klenby je spájaný vápennou maltou.

Vyhodnotenie: pivničná miestnosť vznikla spolu s chodbou a schodiskom ústiace na prízemie v 1. stavebnej etape.

Nálezová situácia N20

Miesto: pivnica, miestnosť 104.

Popis: mladšia pivničná miestnosť je zaklenutá 4 poliami prúskej klenby na stredový pilier. Tehlové konštrukcie sú omietnuté.

Vyhodnotenie: pivničná miestnosť vznikla spolu s exteriérovým vstupom a schodiskom v 2. stavebnej etape.

(cit. Architektonicko-historický výskum, Horanský – Németh, november 2018)

Všetky tieto nálezové situácie sú vyznačené vo výkresovej časti a to v pôdorysoch a pohľadoch súčasného i navrhovaného stavu.

1.3 Použité mapové podklady, zamerania

Pre vypracovanie projektu pre stavebné konanie a realizáciu stavby boli spracovateľovi projektu k dispozícii tieto ďalšie východiskové podklady:

- * polohopis a výškopis 1:200 (Drahoslava Komárková, júl 2016)
- * snímok z katastrálnej mapy
- * geometrický plán (Ing. Miroslav Masár, január 2007)
- * LV č. 1215 a LV č.4235
- * obhliadky a domerania na mieste
- * Inventarizácia pamiatkovo chránených prvkov a konštrukcií (Mgr. Peter Horanský, apríl 2000)
- * Stavebno-technický posudok stavby (Ing. Jozef Žilák, november 2000)
- * Statický posudok (Ing. Vladimír Mrázek, apríl 2016)
- * Rozhodnutie č.KPUTT-2016/10011-2/27549/ZEL (KPÚ Trnava, 15.4.2016)
- * Architektonicko-historický výskum (Mgr. Peter Horanský a Ing.arch. Alexander Németh, november 2018)
- * Reštaurátorský výskum interiéru a návrh na reštaurovanie (Mgr.art. Peter Záhora a Mgr. Marián Havlík, august 2018)
- * konzultácie na mieste z KPÚ Trnava (Mgr. Marek Zelina)
- * konzultácie zámeru s investorom

Všetky tieto dokumenty a materiály sú nedeliteľnou súčasťou predkladanej projektovej dokumentácie, jej vypracovanie vychádza z ich záverov a rešpektuje návrhy prístupu a stavebných postupov pri rekonštrukcii objektu kúrie. Všetky citácie z uvedených materiálov, ktoré sú použité v textovej časti tejto projektovej dokumentácie sú písané kurzívou, aby boli jasne rozlíšiteľné od textu stavebnej dokumentácie.

2. Architektonické a stavebno-technické riešenie stavby

2.1 Popis histórie, urbanistického, architektonického a stavebno-technického riešenia

2.1.1 História objektu

Z dostupných archívnych prameňov podľa správy spracovateľa Inventarizácie pamiatkovo chránených prvkov a konštrukcií na predmetnú stavbu Mgr. Petra Horanského z apríla 2008, Architektonicko-historického výskumu Mgr. Petra Horanského a Ing.arch. Alexandra Németh-

ha z novembra 2018 možno predpokladať, že na predmetnej parcele bol vybudovaný neskorobarokový objekt s datovaním koniec 18. storočia resp. začiatok 19. storočia n.l. (Mapa 2.vojenského mapovania v 1.polovici 20.storočia). Pôvodný objekt mal obdĺžnikový pôdorys, na severnej strane rozšírený o krátke dvorové krídlo. Kúria bola podpivničená jednou miestnosťou s valenou klenbou, pivnica bola postavená z pieskovcových kameňov. Nadzemné murovivo kúrie bolo vystavené murivom z nepálenej tehly, v miestach vymedzenia okien a dverí bola použitá i pálená tehla.

Dnešná podoba kúrie vznikla počas klasicistickej prestavby objektu z roku 1842, Pôvodný pôdorys bol rozšírený a jeho tvar dostal podobu dlhého severojužného krídla a dvoch dvorových krídel – južné dvorové krídlo bolo širšie a bol tu situovaný hlavný vchod. Hlavný vchod mal podobu vstupu do antického chrámu pod portikom s tympanónom so štyrmi stĺpmi. Severné dvorové krídlo bolo užšie a ústilo do dnes už neexistujúcej hospodárskej časti. Suterén bol zväčšený o novú miestnosť s pruskými klenbami. V 1.polovici 20.storočia bol vytvorený externý vstup do pivnice z dvorovej časti areálu a v 30.rokoch 20.storočia okrem nevýznamných lokálnych úprav bola zmenená dispozícia východnej miestnosti južného krídla, kde pribudla kúpeľňa.

Stavebné etapy

1. stavebná etapa - neskorobaroková

Neskorobaroková stavba kúrie mala obdĺžnikový pôdorys rozšírený na severnej strane o krátke dvorové krídlo. Prízemný dvotrakt so spojovacou chodbou bol podpivničený jednou miestnosťou s valenou klenbou postavenou s pieskovcových kameňov. Nadzemná časť budovy bola postavená z nepálených tehál. Na vymedzenie okenných a dverných otvorov bola použitá v menšom rozsahu aj pálená tehla. Výskyt muriva z nepálených tehál zaberá dnešné severné a väčšiu časť západného krídla. Výška stavby siahala podľa výskytu muriva z nepálených tehál len do výšky záklenkov dnešných okien.

Pivnicu tvorila jedna miestnosť zaklenutá valenou kamennou klenbou. Steny a nábehy klenby boli spájané hlinenou maltou, vrchol klenby bol spájaný vápennou maltou okrovej farby. Vstup do pivnice má segmentový záklenok a lôžka po drevenej tesárskej zárubni. Prístup do pôvodnej pivnice bol pomocou schodiska ústiaceho do chodby. V neskoršej prestavbe bol výrazne prestavaný.

Vzhľad kúrie možno rekonštruovať na základe nálezov na dvorovej fasáde, kde sa našli dva oblúky predpokladanej arkády a zamurované okenné otvory. Samotné barokové okenné výplne s mrežou boli druhotne použité v nových okenných otvoroch približne v rovnakých osiach, ale vo vyššej polohe. Z výzdoby fasády sa fragmentárne zachovali lizény resp. pilastre.

2. stavebná etapa – klasicistická, okolo roku 1842

Výraznou prestavbou pôvodného objektu vznikla pôsobivá klasicistická stavba v pôdoryse písmena U s portikom na J fasáde. Portikus má formu tympanonu neseného 4 stĺpmi.

Pôdorys bol rozšírený o južné dvorové krídlo. Vznikla tak symetrická stavba s dlhým uličným a krátkymi dvorovými krídlami. Pod južnou časťou západného krídla vznikla nová suterénna miestnosť štvorcového pôdorysu s pruskými klenbami so stredným pilierom a spojovacia chodba prístupná schodiskom z dvorovej fasády. Prístupová chodba bola zaklenutá valenou tehlovou klenbou.

Na úrovni prízemia vznikla dvojtraktová dispozícia pozostáva z 9 miestností a chodby. Šesť obytných miestností orientovaných do ulice bolo navzájom priechodných a vytvárali amfiládu. Ústredným priestorom bola miestnosť so vstavanými empírovými knižničnými skriňami.

Klasicistickú etapu charakterizuje miešané a tehlové murivo z pálených tehál. Pri deštrukci severného krídla boli použité tehl s tehľami so značkou IW.

3. stavebné úpravy v priebehu 20. storočia

Ďalšie stavebné aktivity na začiatku 20. storočia predstavujú len lokálne úpravy na zvýšenie bytového štandardu. V 30. rokoch 20. storočia bola v súvislosti so zriadením kúpeľne upravená miestnosť v južnom krídle. Steny miestnosti boli vykachličkované, bolo osadené keramické dvojumývadlo a do kútovej niky bola umiestnená liatinová pec na ohrev vody.

(cit. Architektonicko-historický výskum, Mgr. Horanský –Ing.arch. Németh, november 2018)

2.1.2 Urbanistické riešenie

Urbanistické riešenie je determinované polohou pozemku, svetovými stranami, a prístupom na pozemok. Predkladaná projektová dokumentácia vychádza zo skutkového stavu a nemení ho. Hlavný vstup do areálu bude z južnej strany existujúcim vjazdom. Týmto vjazdom bude v budúcnosti zabezpečený vchod peších návštevníkov, bicyklistov a vjazd vozidiel dopravnej obsluhy.

Objekt Klasicistickej kúrie č.35 v Sobotišti sa nachádza na hlavnej ulici obce, je súčasťou radovej zástavby domov. Kúria má parcelné číslo 156/2 v k.ú. Senica a je situovaný v južnej časti obce na ohradenej parcele s číslom 156/1 a 156/3. Záujmové parcely susedia na západe so štátnou cestou p.č. 158, na severe s rodinným domom p.č. 155 a hospodárskou budovou p.č. 157/15 a pozemkom 157/9. Z južnej strany susedí s rodinným domom 157/14 a parcelou 157/13. Z východnej strany susedí s parcelou 156/5 a stodolou p.č. 156/4. Parcely sa zvažujú smerom na východ do dvorovej časti areálu.

Hlavná fasáda objektu je orientovaná na západ k hlavnej ceste. Do areálu sa vstupuje z hlavnej cesty na južnej strane nespevnenou komunikáciou, kde je orientovaný i vstup do objektu pod portikom s tympanónom so štyrmi stĺpmi. Dvor uzatvára severojužne orientovaná stodola, ktorá je tiež objekt zapísaný v ÚZPF (tento objekt nie je predmetom tohto projektu) a spolu s dnes už neexistujúcou východozápadne orientovanou hospodárskou časťou uzatvárali celý areál kúrie. Ostané plochy areálu sú zatrávnené a sú na nich vysadené stromy.

2.1.3 Architektonické riešenie

Klasicistická kúria č. 35 v Sobotišti je jednopodlažný objekt s čiastočným podpivničením, má členitý pôdorys v tvare „U“ a je ukončený sústavou valbových striech, strecha nad portikom so štyrmi stĺpmi na južnej strane je sedlová, na severnom je polvaba. Pôdorysne je riešený ako dvojtrakt s pozdĺžnou chodbou na východnej strane objektu, hlavný a reprezentačný vstup je riešený z južnej strany z terasy zakrytej portikom s tympanónom, objekt má i druhý vchod z východnej strany stavby. V dvorovej časti je v strede pozdĺžnej chodby situovaná dvorová terasa. Vstupné dvere do južného krídla a na dvorovú terasu sú dvojkrídlové s polkruhovým preskleným svetlíkom a pre symetriu sú vedľa nich osadené i slepé nefunkčné ich repliky. V južnom krídle po vybudovaní kúpeľne je taktiež jedno z okien na polovicu zamurované no z vonkajšej strany je zachované celé, i keď jeho jedna polovica je slepá. Okná na objekte sú dvojité kazetové so stredovou mrežou, časť podľa dáta vzniku je neskorobaroková, časť klasicistická. Na západnej a východnej fasáde je členenie pilastrami s kanelovanou hlavicou. Objekt je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 10962/1 a je hodnotený ako významná stavebná pamiatka s datovaním vzniku v roku 1842.

Charakteristika pamiatkových hodnôt objektu

Hodnota architektonická

Architektonická hodnota spočíva v ucelenom klasicistickom riešení objektu s dominujúcim portikom vo forme tympanónu nesenom stĺpmi, pilastovou výzdobou s kanelovanými hlavicami a metopami, okennými rímsami a šambránami.

Hodnota remeselná a umelecko-remeselná

V interiéri sú výnimočne zachované klasicistické dverné výplne, vstavané knižničné skrine, drevené podlahy ukladané do geometrických vzorov.

(cit. Architektonicko-historický výskum, Mgr. Horanský –Ing.arch. Németh, november 2018)

Spresnené podmienky ochrany a uplatnenia pamiatkových hodnôt pamiatkovej obnovy

Metodika pamiatkovej obnovy a by mala vychádzať s princípu zachovania pamiatkovej substancie v maximálnom možnom rozsahu, t.j. všetky pôvodné prvky a konštrukcie chrániť, konzervovať, umelecko-remeselne obnoviť. Pre mladšie nepôvodné prvky z priebehu 20. storočia možno použiť metódu substitúcie a modernizácie. Takto zvoleným metodickým postupom možno zachovať výtvarno-architektonické hodnoty objektu, hodnoty zachovania celku, dispozície, fasády.

Architektonický tvaroslovný aj výtvarný aparát fasád je zachovaný vo svojej pôvodnej materiálnej substancii. V zmysle konzervačnej metodiky je preto nutné v maximálnej možnej miere chrániť tvaroslovné a výzdobné prvky fasád, neodstraňovať ich a obnovovať ich adekvátnym spôsobom. Otlkať je možné iba miesta s porušenou omietkou, pričom nová omietka musí rešpektovať tvar aj štruktúru pôvodnej omietky. Tam, kde deštrukcia zasahuje

aj tvaroslovný článok, je nutné pred odstránením tento článok zamerať a zdokumentovať. Pri prípadnej výrobe kópií je nutné dodržať presnú profiláciu prvkov. Farebnosť okenných a dverných výplní bola podľa dobových zvyklostí hnedá, preto doporučujeme pri obnove týchto výplní použiť hnedý náter resp. náter s imitáciou textúry dreva – fláder.

Objekt je prekrytý valbovou strechou. Na základe vizuálnej obhliadky, predstavuje krov autentickú konštrukciu z polovice 19. storočia výraznými poruchami. Väčšiu časť krovu je nutné nahradiť novou konštrukciou, pri dodržaní tvaru strechy. Z hľadiska zachovania pamiatkových hodnôt objektu je nutné dodržať výšku hrebeňa, komínové telesá a tradičnú pálenú krytinu. Časť krovu nad portikom a južným krídlom je možné zachovať a lokálnymi výmenami prvkov opraviť.

Autentický klasicistický interiér objektu predstavuje jednu z najväčších hodnôt kultúrnej pamiatky. Hodnotné sú najmä knižničné skrine a dverné výplne amfilády, barokové i klasicistické okenné výplne. Všetky prvky je nutné podľa možnosti chrániť na mieste. V prípade, že sú súčasťou v staticky narušených murív a konštrukcií, je nutné ich odborne vybrať, deponovať, opraviť a po statickej sanácii murív znovu použiť na pôvodné miesto. Ide hlavne o chránené prvky v severnej časti objektu.

Téma výmalby sa venuje v úvode spomenutý reštaurátorský výskum (Mgr. art. Peter Záhora – Mgr. Marian Havlík). V prípade že to statické posúdenie umožňuje (teda ak je podklad t.j. príslušná omietka resp. stena stabilný, je možné nálež konzervovať in situ. Inak je nutné vybrané časti hodnotnej výmalby prepauzovať (realizovať šablónu). Následne je možné na novú či spevnenú omietku rekonštruovať pôvodnú výmalbu (v duchu interiéru).

(cit. Architektonicko-historický výskum, Mgr. Horanský –Ing.arch. Németh, november 2018)

V tejto 1.Etape bude predmetom realizácie rekonštrukcie vybúranie súčasnej strešnej konštrukcie, polozenie nového povalového stropu, vybudovanie nového stužujúceho venca, realizácie novej krovovej konštrukcie, pokládka strešnej krytiny a klampiarske práce. Súčasťou tejto etapy je realizácia celého komplexu dažďovej kanalizácie a bleskozvodu.

2.1.5 Stavebnotechnické riešenie

Popis súčasného stavu objektu

Popis stavebnotechnického riešenia rekonštrukcie objektu kúrie bol spracovaný za základe vizuálnej obhliadky a na základe týchto podkladov: Inventarizácie pamiatkovo chránených prvkov a konštrukcií (Mgr. Peter Horanský, apríl 2008), Stavebno-technického posudku stavby (Ing. Jozef Žižák, november 2000), na základe Statického posudku (Ing. Vladimír Mrázek, apríl 2016), výsledkov Architektonicko-historického výskumu (Mgr. Peter Horanský a Ing.arch. Alexander Németh, november 2018) a výsledkov Reštaurátorského výskumu interiéru a návrhu na reštaurovanie (Mgr.art. Peter Záhora a Mgr. Marián Havlík, august 2018).

Základové konštrukcie

Základové konštrukcie kúrie boli v tejto fáze zisťované sondami, zistilo sa, že sú vybudované z kameňov spájaných betónom alebo maltou. Poklesom základov vznikli v murive trhliny, dokonca sa zrútila časť severného krídla objektu. V projekte 1. Etapy rekonštrukcie bude potrebné zosilnenie základov v kritických miestach, vybudovanie nových základov pod obvodové, deliace steny a stĺp v suteréne pre potreby zníženia nivelity podlahy. Taktiež je potrebné navrhnúť základy pod novú dostavbu zrútenej časti severného krídla kúrie.

Zvislé nosné konštrukcie

Nosné steny suterénu sú vymurované z kameňa. Steny prízemí sú podľa datovania jednotlivých priestorov vymurované z viacerých materiálov. U staršej neskorobarokovej časti boli steny vymurované kombináciou nepálennej tehly s pálenou tehlou (vymedzenie otvorov okien a dverí), neskoršie klasicistické steny boli vymurované z pálenej tehly v kombinácii s kameňom. Stav muriva nosných stien je vo veľmi zlom technickom stave. Murivo je poškodené v spodných častiach zemnou vlhkosťou, v horných častiach v mieste korunnej rímsy je hlavne v dvorových častiach poškodené zatekaním. Na fasáde sú viditeľné vertikálne i šikmé trhliny sadaním základových konštrukcií. Bude potrebné realizovať stužujúci veniec v úrovni nad obvodovým murivom.

Vodorovné nosné konštrukcie

Strop nad suterénom je klenbový, v staršej neskorobarokovej časti suterénu boli použité valené klenby, v novej klasicistickej časti boli použité pruské klenby so stredovým pilierom.

Strop nad prízemím je drevený povalový, jedná sa o strop z drevených trámov, uložených k sebe na doraz. Povalový strop nad prízemím je vo veľmi zlom stave, jedná sa o havarijný stav ohrozujúci zdravie a život. Zatekaním sú čiastočne alebo úplne poškodené stropné trámy, časť stropu už je zrútená. Tento problém je potrebné riešiť pred realizovaním venca.

Krov

Konštrukcia krovu je drevená. Krov sa skladá z plných väzieb, ktoré sú položené na väzných trámoch, väznice sú podopierané stĺpikmi. Stabilitu krovu zabezpečujú šikmé vzpery, pásiky a vodorovné trámy v každej väzbe, ktoré sú osadené v úrovni väzníc. Spoje prvkov krovu sú tesárske.

Stav krovovej sústavy je absenciou starostlivosti o stavbu v takom zlom technickom stave, že nie je možné ho zachrániť, v I. Etape bude navrhnuté nové riešenie krovu.

Strešná krytina

Strešná konštrukcia kúrie je ukončená na hustom latovaní položenou dvojitou strešnou krytinou, jedná sa o hladké keramické tašky so špicatým ukončením. V niektorých miestach sa zachovala pôvodná krytina, postupom času boli poškodené kusy vymenené za iný druh so segmentovým ukončením.

Krytina je v takom zlom technickom stave, že neprichádza do úvahy jej zachovanie.

Klampiarske výrobky

Všetky oplechovania strechy, dažďové zvody a žľaby taktiež plechové vikiere na streche sú z oceľového plechu. Všetky tieto prvky sú skorodované, nedajú sa použiť a budú nahradené novými prvkami.

Komíny

Kúria mala štyri pôvodné komíny, časom boli prebudované, pôvodný ostal iba komín v strede stavby. Komínové telesá sú vo veľmi zlom technickom stave, murivo je rozpadnuté, bude ich potrebné nahradiť novými.

Zdravotechnika

Rozvod vody a kanalizácia sú v objekte poškodené a nefunkčné.

Elektroinštalácia

Rozvody elektroinštalácie sú v objekte poškodené a nefunkčné, chýba bleskozvod.

2.2 Riešenie dopravy, pripojenie na dopravný systém

Dopravný systém zostáva nezmenený, prízjazd vozidiel do areálu je zo Hollého ulice z južnej strany obnovenou bránou, tá sa zachovala a investor ju má v depozite. Do areálu kúrie bude vjazd umožnený len dopravnej obsluhu.

2.3 Starostlivosť o životné prostredie

a/ Vplyv stavby na životné prostredie

Realizácia rekonštrukcie objektu Klasicistickej kúrie nebude mať negatívny vplyv na životné prostredie, keďže sa jedná o čistú prevádzku a všetky použité technologické zariadenia budú v súlade s platnými normami. Veľmi cenná je taktiež snaha investora o záchranu chátrajúcej pamiatky. Kotolňa bude tvoriť malý zdroj znečistenia, povolenie vydáva obecný úrad.

b/ Odpady

Pri realizácii stavby budú produkované nasledovné stavebné odpady:

17 Stavebné odpady a odpady z demolácií (vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných miest)

17 01 Betón, tehly, dlaždice, obkladačky a keramika

číslo	kategória
17 01 01 Betón	0
17 01 02 Tehly	0
17 01 03 obkladačky, dlaždice a keramika	0
<u>17 02 Drevo, sklo a plasty</u>	
17 02 01 Drevo	0
17 02 02 Sklo	0
17 02 03 Plasty	0

17 03 Bitúmenové zmesi, uhoľný decht a dechtové výrobky

17 03 03 Bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01 0

17 04 Kovy (vrátane ich zliatin)

17 04 07 Zmiešané kovy 0

17 04 11 Káble iné ako uvedené 17 04 10 0

17 05 Zemina (vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných plôch), kamenivo a materiál z bagrovísk

17 05 06 Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05 0

17 09 Iné odpady zo stavieb a demolácií

17 09 04 Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené
v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03 0

Stavebný odpad bude odvážaný dodávateľom stavebných prác na základe dohody s obecným úradom na organizovanú skládku, očistené tehly budú použité pri oprave murív objektu, výkopová zemina bude použitá pri terénnych úpravách v okolí objektu.

3. Zemné práce

Celý objekt bude na etapy podbetonovaný. Výkopové práce sa budú robiť na etapy po cca. 1m so súčasným podbetonovaním.

4. Kanalizácia

Dažďové vody z objektu budú odvedené dažďovou kanalizáciou do akumuláčnej nadrž a budú používané na zavlažovanie pozemku. Kanalizácia bude prevedená ako splašková taktiež aj dve šachty.

Vypracoval: Akad.arch. Marián Boršoš, 04/2021

MB STUDIO

C

Stavebná časť

1. ARCHITEKTONICKÉ A STAVEBNÉ RIEŠENIE

1.1 Technická správa

Popis objektu a parametre

Objekt Klasicistickej štúdií súp.č. 35 v Sobotišti sa nachádza blízko južného vstupu do obce, má parcelné číslo 156/2. Parcela na ktorej kúria stojí má parcelné číslo 156/1 a prístupová cesta na pozemok má parcelné číslo 156/3. Záujmové parcely susedia na západe so štátnou cestou p.č. 158, na severe s rodinným domom p.č. 155 a hospodárskou budovou p.č. 157/15 a pozemkom 157/9. Z južnej strany susedí s rodinným domom 157/14 a parcelou 157/13. Z východnej strany susedí s parcelou 156/5 a stodolou p.č. 156/4.

Jedná sa o jednopodlažný objekt s čiastočným podpivničením, má členitý pôdorys v tvare „U“ a je ukončený sústavou valbových striech, strecha nad portikom s tympanónom so štyrmi stĺpmi na južnej strane je sedlová, na severnej časti je polvalba. Majitelia sa rozhodli objekt zrekonštruovať, dostavať a vybudovať v ňom verejne prístupný výstavný a muzeálny objekt s použitím dokumentačných materiálov a artefaktov z regiónu obce Sobotište. Objekt je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 10962/1.

Popis súčasného stavu objektu

Súčasný stav objektu je katastrofálny, absenciou celkovej starostlivosti o stavebné konštrukcie objektu a hlavne ukončenia strechy došlo k situácii, že reálne hrozí nedostatočnou údržbou objektu a ďalším pôsobením dažďovej vody zrútenie objektu (podobne ako u severného krídla) a tým zániku tejto stavebnej pamiatky. Nevyhnutné je začať so záchrannými prácami, v prvom rade je potrebné opraviť strechu, aby nepokračovala devastácia objektu.

Typológia murív, mált, omietok

Pre skúmaný objekt možno typologicky vymedziť 4 murivá:

- murivo z lomového kameňa, bez omietkovej úpravy sa uplatňuje výhradne v pivničnej miestnosti 103. Zvlášnosť je použitie hlinenej aj vápennej malty. Zatiaľ čo v obvodových stenách a nábehoch valenej klenby je použitá hlinená malta, vrchol klenby je spájaný vápennou maltou. Murivo je spojené s 1. stavebnou etapou.
- murivo z nepálených 33 x 17 x 7 cm a pálených tehál sa uplatňuje v obvodových stenách v úrovni INP maximálne do výšky 2,4 m (viď zameranie objektu). Pri okenných špaletách, arkádových oblúkoch a nároží severného rizalitu sú použité pálené tehly 29 x 14,5 x 6,5 cm. Rôznemu stavebnému materiálu zodpovedajú aj rôzne použité malty:

hlinená a vápenná štrková s frakciou štrku do 0,5 cm, sfarbená do hneda. Oba stavebné materiály sú plynule previazané a prípadne ich prekryva lokálne zachovaná primárna omietka. Murivo súvisí s 1.stavebnou etapou.

- miešané murivo z pieskovca a pálených tehál formátu 28 x 14,5 x 6 - 6,5 cm, sa uplatňuje v obvodových murivách. Je spájané vápennou maltou bielej až svetlookrovej farby s menšími vápennými zrnami, plnivo jemný piesok. Murivo si zachovalo primárne exteriérové a interiérové omietkové úpravy. Murivo súvisí s 2. stavebnou etapou

- Súvislé tehlové murivo sa uplatňuje v priečkach, nadstavbe objektu nad niveletou 2,4 m, pilieroch portiku. V deštrukcii štítu severného krídla boli identifikované tehly so značkou IW. Podľa katalógu tehál Lateráriu.sk sa vyskytujú v lokalite Sobotište a sú pripisované Imrichovi Weissovi. Pri konštrukcii korunnej rímsy sú okrem pálených tehál použité kamenné platne s škridle na vykonzolovanie. Murivo súvisí s 2. stavebnou etapou

Omietky

Pôvodné exteriérové a interiérové omietky z 1. stavebnej etapy sa takmer nezachovali. Na dvorovej fasáde boli zachytené menšie plochy hladenej sypkej sivo-okrovej omietky s väčšími vápennými zrnami s viacnásobnými farebnými nátermi: biely, modrý, okrový, ružový.

Primárna interiérová omietka bola zachytená v 2 sondách dvorového krídla (S 13-14).

Omietka mala hladený biely povrch, na ktorom boli viacnásobné nátery.

Mladšie tehlové murivá zo začiatku 20. storočia si zachovali primárne vápenné omietky s nátermi. Zvyšky omietok sú pekované.

Omietkové úpravy spojené z 2. stavebnou etapou charakterizuje klasicistická výzdoba vo forme pilastrov s hlavicami zdobenými metopami, profilovaných okenných šambrán s nadokennými a podokennými rímsami, polkruhovými architrávami. Omietky nesú viacnásobne biele a svetlomodré vápenné nátery.

Fasády

Uličná fasáda orientovaná na západ je sedemosová. Hladkú plochu člení 8 pilastrov.

Jednoduché pilastre sú ukončené hlavicami zdobenými rímsou, kanelúrou a metopami.

Hlavice končia bez styku pod korunnou rímsou. Okenné otvory sú rámované omietkovými šambránami, podokennými a nadokennými rímsami. Dvojité okenné výplne majú vnútornú mrežu.

Štvorosovej južnej fasáde dominuje portikus so 4 stĺpmi, ktoré nesú trojuholníkový tympanón. V strede hladkej plochy tympanónu je kruhové okienko s profilovanou

omietkovou šambránou. Stĺpy a štít sú vymurované z tehlového muriva. Východným smerom mierne klesajúci terén vyrovnávajú v celej šírke portika schody so štyrmi stupňami. Po stranách portiku sú pilastre. Portikus chráni hlavný vstup do objektu v podobe zdvojených dverí s polkruhovými svetlíkmi. Jeden zo vstupov je slepý.

Dvorová fasáda orientovaná na východ je členená dvorovými krídlami. Južné krídlo je trojosové. Stredná časť fasády medzi krídlami je 6 osová. V prvej osi je prístavok s pultovou strechou a vstupom do pivnice. V šiestej osi je vstup do chodby prístupný schodiskom. V strede fasády je v rozsahu 3 a 4 osi terasa obdĺžnikového pôdorysu. Jej východný časť je tvorená kamennými pieskovcovými kvádrmi. Na terasu vedú dva dverné otvory, pričom jeden je slepý, vytvorený len pre symetriu, podobne ako na južnej fasáde. Severné krídlo je v súčasnosti ukončené deštruovaným krídlom a pôvodne na neho naväzovalo ďalší objekt. Severná fasáda orientovaná do susednej parcely je jednoduchá, bez architektonického členenia, na severozápadnom nároží je umiestnený pilaster. Hladká plocha severnej fasády je perforovaná len jedným oknom miestnosti severného krídla bez omietkovej šambrány.

Strecha a krov

Objekt má nad západným krídlom strechu valbového tvaru. Pred valbu je na južnej strane postavený trojuholníkový štít, ktorý sa napája krátkou sedlovou strieškou. Prestrešenie prilahlých krátkych krídel je riešené na južnej strane valbovou strechou, na severnej strane strechou ukončenou štítom.

Krytina je keramická taška so špicatým ukončením. Ide o pôvodnú krytinu doplnenú novšou škridlou so segmentovým ukončením. V podkroví sa zachovala pôvodná krytina – bobrovka a niekoľko kusov hrebenáčov.

Strešný plášť je perforovaný tromi pôvodnými komínovými telesami. Nad strešným plášťom sú komínové telesá premurované okrem stredného komína, ktorý má zachovanú jednoduchú komínovú hlavicu zvýraznenú horizontálnou rímsou. Tehlové murivo hlavice je narušené. Do ulice je podkrovie presvetlené tromi plechovými vikiermi.

Krov je z konštrukčného hľadiska krokvová hambáľková konštrukcia s viazaním v pozdĺžnom smere dvojitémi stojatými stolicami. Plná priečna väzba má väzný trám so symetrickými krokvmi, medzi ktorými je hambáľok. Pod koncami hambáľky sú situované stĺpiky, na ktoré sú zhora čapované ližiny (väznice) pozdĺžneho viazania. Stuzenie plnej

väzby v priečnom smere zabezpečujú podkrokové vzpery, dole šikmo čapované do väzného trámu a hore preplátované na rybinu do hambáľkov. Vzpery šikmým plátom križujú stĺpiky stolice.

Prázdnu väzbu určuje pár krokiev čapovaných nad pomúrnicou do skrátených väzných trámov (krátčat), čapovaných do pozdĺžne orientovaných výmen. Krokvy navzájom viaže jeden hambáľok.

Stolice pozdĺžného viazania krovu po stranách tvoria konštrukcie stĺpikov dole čapovaných do väzných trámov plných priečnych väzieb a zhora uzatvorených ližinami (väznicami). Zavetrenie medzi stĺpikmi a ližinami (väznicami) zabezpečujú pásiky.

Krov kúrie je typickým predstaviteľom ešte krokvových hambáľkových krovových konštrukcií prvej polovice 19. storočia. Ich výskyt v našom prostredí je známy už od záveru 18. storočia, doznievajú v polovici 19. storočia. V prípade skúmaného krovu je možné orientačne určiť dobu vztýčenia skúmanej konštrukcie do 1. polovice 1. storočia.

(cit. Architektonicko-historický výskum, Mgr. Horanský –Ing.arch. Németh, november 2018)

VÝSLEDOK STATICKÉHO POSUDKU

Posudok je robený na úrovni vizuálnej prehliadky s následným doporučeným postupom pri projektovaní rekonštrukcie.

Na základe vizuálnej prehliadky som zistil že od citovaného výskumu je stavba v horšom stave. Následkom zatekania cez poškodenú strechu prišlo k zhoršeniu zdravotného stavu drevených konštrukcií krovu a stropov, muriva z nepálených tehál a interiéru stavby.

Výrazné poruchy:

- Zrútené severné dvorné krídlo od strechy až po základ
- Predný stolicový krov poškodený z väčšej časti hnilobou, v niektorých častiach prepadnutý, laťovanie prehnité, krytina po životnosti, premrznutá a zvetraná
- Krov nad vstupným portikusom v relatívne dobrom stave. Dolná nosná konštrukcia krovu - pomúrne väznice prehnité a v zadnej dvornej časti chýbajúce.
- Krov južného krídla relatívne v lepšom stave ako predný avšak v jednotlivých častiach napadnutý hnilobou, spoje rozídené, časti vypadnuté
- Stropy sú drevené povalové. V ľavej časti predného krídla zrútené. Nezrútená časť zatečená a pravdepodobne zasiahnutá hnilobou.
- Nosné murivo je zmiešané – pálená tehla, nepálená tehla, kameň.

Predné krídlo má nosné steny v relatívne dobrom stave. Lokálne v miestach z nepálenej tehly vplyvom zatekania časti muriva odplavené. Z dôvodu neexistencie stužujúceho venca sieť zvislých trhlín svedčiacich o miernom roztvorení.

Severné krídlo z nepálených tehál - zrútené až po pozdĺžnu chodbu.

Južné krídlo zmiešané z pálených a nepálených tehál - steny v hornej časti výrazne roztvorené spôsobené poklesom základov v rohoch. Pod základy zateká neodvedená voda zo strechy.

Vypustená terasa z kamenných obkladových blokov a tehlového muriva vplyvom zatekania v dezolátnom stave.

Suterénne murivo z kameňa - v dobrom stave

- *Základy stavby sú pravdepodobne kamenné presýpané. Pod prednou časťou sa javia v dobrom stave.*

Pod rohovými stĺpmi portikusu sú vplyvom zatekania zrážkovej vody poklesnuté.

Pod južným krídlom vplyvom zatekania zrážkovej vody v rohoch poklesnuté a utrnuté

Pod severným krídlom zasypané zrúteným murivom prízemia.

V suteréne v dobrom stave.

(cit. Statický posudok, Ing. Vladimír Mrázek, apríl 2016)

Opis navrhovaného technického riešenia

Celkový opis rekonštrukčných prác 1. Etapy

Cieľom rekonštrukčných prác je v prvom rade zabrániť pokračovaniu totálnej deštrukcii objektu Klasicistickej kúrie č.35 v Sobotišti a následne ju zrekonštruovať tak, aby zrekonštruovaná stavba mohla prezentovať pre ďalšie generácie jej čo najkomplexnejší záznam historického, architektonického, dispozičného, funkčného a stavebnotechnického riešenia.

Celý projekt rekonštrukcie vychádza z prípravných materiálov, posudkov, prieskumov, obhliadok, záväzných stanovísk a konzultácií. Rekonštrukcia je navrhnutá podľa Rozhodnutia č. KPUTT-2016/10011-2/27549/ZEL z 15.4.2016 Krajského pamiatkového úradu v Trnave, Záväzné stanovisko KPUTT-2016/21888-2/81706/ZEL zo dňa 24.10.2016, Inventarizácie pamiatkovo chránených prvkov a konštrukcií (Mgr. Peter Horanský, apríl 2008), Stavebnotechnického posudku stavby (Ing. Jozef Žižák, november 2000), Statického posudku (Ing. Vladimír Mrázek, apríl 2016), Zakreslenia skutkového stavu objektu (Ing. Rozália Gergelyová, október 2000), výsledkov Architektonicko-historického výskumu (Mgr. Peter Horanský a Ing.arch. Alexander Németh, november 2018) a výsledkov Reštaurátorského výskumu interiéru a návrhu na reštaurovanie (Mgr.art. Peter Záhora a Mgr. Marián Havlík, august 2018) s prihliadnutím na potreby nového kultúrneho zariadenia.

Postup pri rekonštrukcii bude vzhľadom na stanovené ciele, podmienky a technické postupy stavebných prác nasledovný:

Suterén

Vzhľadom na skutočnosť, že pivničné priestory majú malú svetlú výšku a stavebník ich hodlá využiť ako doplnkový komerčný priestor pre budúce výstavné a muzeálne zariadenie, bude potrebné znížiť nivelitu podlahy suterénu o 600 mm. Vykonanými sondami bolo zistené, že obvodové i priečkové murivo nemá základy a je postavené na teréne a jediná stavebná konštrukcia, ktorá má základy je stĺp v novšej časti suterénu – základ tvorí rozšírená murovaná päťka, ktorá má hĺbku 250 mm. Absencia základových konštrukcií suterénu spolu s dlhodobým pôsobením zemnej vlhkosti sa môže podieľať i na pokračujúcej deštrukcii nadzemných

stavebných konštrukcií, takže posilnenie základov spolu s izolovaním podlahy suterénu môžu napomôcť pri náprave súčasného stavu. Postup pri znížení nivelity podlahy suterénu, teda vytvorenie nových základových konštrukcií pre steny vo všetkých miestnostiach suterénu a zosilnenie pätky pre stredový pilier sa bude realizovať podľa predpísaného postupu, ktorý je uvedený v časti statika. Novú podlahu bude tvoriť na štrkovom lôžku vybudovaný vystužený betónový poter s aplikovaným náterom tekutej izolácie a keramickým obkladom.

V súvislosti so znížením nivelity podlahy suterénu, bude taktiež o 600 mm znížené i externé schodisko do suterénu z dvorovej časti a chýbajúci výškový rozdiel na úroveň terénu bude riešený vybudovaním nového terénneho schodiska s novými základmi. Keďže pôvodné dvojkrídlové externé dvere na schodisko majú malú konštrukčnú výšku (1750 mm) a preto nemôžu byť použité pre verejný priestor, bude potrebné vyrobiť novú kópiu s výškou 2000 mm.

Objekt je napadnutý vlhkosťou, jedná sa o všetky obvodové i priečkové steny. Sanácia budovy bude realizovaná odkopaním ryhy šírky 600 mm po obvode budovy do hĺbky 1200 mm na položenie fólie, odvodňovacej rúry a zásyp štrkom. Ryha bude vyvedená smerom od budovy a bude odvádzať vodu preč do dažďovej kanalizácie.

Popis rekonštrukčných prác podľa jednotlivých druhov

*** Zemné práce**

Objekt je napadnutý vlhkosťou, jedná sa o všetky obvodové i priečkové steny. Sanácia budovy bude realizovaná odkopaním ryhy šírky 600 mm po obvode budovy do hĺbky 1200 mm na položenie fólie, odvodňovacej rúry a zásyp štrkom. Ryha bude vyvedená smerom od budovy a bude odvádzať vodu preč do dažďovej kanalizácie.

Pre nové základy časti severného krídla budú vykopané výkopy, hĺbka cca 1,3m pod pôvodný terén, nesmú však byť realizované pod základovú špáru.

*** Búracie práce**

Vybúrajú sa zvyšky zrútenej časti severného krídla. Vybúra sa strešná krytina, odstráni sa všetko oplechovanie strechy a strešné vikiere, odstráni sa všetko latovanie. Vybúra sa celá strešná konštrukcia až po úroveň obvodových múrov. Odstránia sa až po úroveň strešnej krytiny zničené komínové telesá. Po odbornom posúdení sa odstránia nenávratne poškodené alebo zrútené trámy povalového stropu (odhadom 90%).

V suteréne sa vybúra podľa výkresovej časti terén na zníženie nivelity novej podlahy. Rozoberie sa drevené externé schodisko a vyberie sa terén na jeho zníženie.

*** Základy**

V suteréne sa pod betónuje pôvodné kamenné murivo v plnom profile na novú kótu pod novú podlahu. Z vonkajšej strany sa podbetónujú obvodové múry a pôvodné schodiská tak aby nová hĺbka založenia pod terén bola min. 1,3m a súčasne nová hrúbka podbetónovania min. 40cm. Nové základy sú pásy z prostého betónu C20/25.

* Zvislé konštrukcie

Zostáva pôvodné murivo pôvodnej stavby. Poškodené časti sa opravujú aby bola zabezpečená nevyhnutná stabilita konštrukcie. Nové murivo severného krídla je z plných pálených tehál, resp. tehloblokov na vápennocementovú maltu P5.

* Vodorovné konštrukcie

Pôvodné drevené stropy sa presondujú a poškodené časti nevhodné na opravu sa rozoberú. Na uloženie novej strechy sa urobí celoobvodový monolitický žb. veniec. Betón C20/25, oceľ 10 505 R.

* Konštrukcia strechy

Nový drevený krov bude v geometrii pôvodnej stolice. Z dôvodu zachovania časti pôvodného krovu sa ponechajú dve najviac zachované stolice s prázdnyimi väzbami. Tieto sa podľa potreby opravujú. Nová časť bude robená pôvodnou technológiou tesárskych prác. Drevo ihličnaté C24.

Strešná konštrukcia bude ukončená keramikou strešnou krytinou typu bobrovka so špicatým ukončením, ľahčená drážkovaná verzia, nárožia budú riešené podmurovanými hrebenáčmi.

* Strešná krytina

Strešná konštrukcia bude ukončená keramikou strešnou krytinou typu bobrovka so špicatým ukončením, ľahčená drážkovaná verzia, nárožia budú riešené podmurovanými hrebenáčmi.

* Komínové telesá

Na mieste pôvodných komínov budú z plnej tehly na cementovú maltu vystavené nové komínové telesá s jednoduchými hlavicami podľa dochovaného stredového komína.

* Klampiarske výrobky

Konštrukcia strechy bude doplnená novými klampiarskymi výrobkami, budú osadené nové dažďové žľaby a zvody, realizuje sa nové oplechovanie úžľabí, oplechovanie spodného lemu strechy s okapovým nosom, oplechovanie štítu tympanónu nad portikom a oplechovanie komínov. Podľa pôvodných demontovaných strešných vikierov budú vyrobené repliky týchto výrobkov. Klampiarske výrobky budú z medeného plechu 0,8 mm.

* Izolácie

Navrhujeme odkopanie celého objektu po obvode do hĺbky 1200 mm pod úroveň terénu (nie pod základovú špáru), po vysušení ryhy je potrebné tehlovú nadmurovku dôsledne očistiť od hliny a bahna ako aj od zvyškov omietok. Očistenú nadmurovku prikryť noppovou fóliou (noppami smerom k murivu), čím sa vytvoria podmienky pre ochranu muriva proti dažďovej vode a vode z terénu v uličnej časti, ako aj prostredníctvom vzduchovej vrstvy medzi muri-

vom a vystupujúcimi noppami sa zabezpečí trvalé odvetrávanie muriva. Noppovú fóliu požiť súvisle aj vodorovne do ryhy s uložením tvaru vaničky a do ryhy uložiť drenážnu perforovanú plastovú rúru DN 100 so zaústením do dažďovej kanalizácie. Ryhu bude potrebné zasypať riečnym kameňom (bez prachových častíc).

Suterén

Po úprave nivelity podlahy suterénu bude betónová podlaha a nové základy opatrené pred položením keramickej dlažby náterom tekutej izolácie proti vode na stenách do výšky pôvodnej nivelity podlahy suterénu.

Popis chránených prvkov

Pri realizácii 1. Etapy rekonštrukcie objektu je nutné zachovať dochované chránené prvky

D1 KLASICISTICKÉ ZDVOJENÉ DVERE

Klasicistické dvere a svetlíky, okolo roku 1850.

Drevené dvojkrídlivé dvere s polkruhovým svetlíkom. Pravé dvere sú dvojité, dvojkrídlivé, kazetované na tri polia. Ľavé dvere sú len jednoduché, umiestnené do plytkej niky, vytvorené pre symetriu. Dvere spojuje profilovaná drevená rímsa, ktorá súvisí s rímsou polkruhových svetlíkov. Svetlíky sú členené radiálne na 6 výsečí, ktoré dopĺňajú segmenty a polkruhové oblúky. Vnútorňa strana ľavého svetlíka je namaľovaná na omietke.

Závesy vonkajších krídel sú mierne predsadené, aby dverné krídla nekolidovali s profilom zárubne. Závesy majú ukončenie v tvare žalúďa. Dvere sú vyrobené z mäkkého dreva. Pôvodnú povrchovú úpravu tvoril olejový sivý náter, ktorý bol obnovovaný hnedým a dnešným zeleným olejovým náterom.

D 2 KLASICISTICKÉ ZDVOJENÉ DVERE

Klasicistické dvere a svetlíky, okolo roku 1850.

Drevené dvojkrídlivé dvere s polkruhovým svetlíkom sprístupňujúce terasu dvorovej fasády. Pravé dvere sú dvojité, dvojkrídlivé, osadené do kazetovenej zárubne. Vonkajšie dverné krídla sú kazetované na tri polia. Jedno vnútorné krídlo je presklené s kazetou v dolnej časti. Druhé krídlo vnútorných dverí a vonkajší svetlík chýbajú. Vnútorňý svetlík je členený radiálne na 6 výsečí, segmenty a polkruhový oblúk sú vytvorené v dreve. Závesy vonkajších krídel sú mierne predsadené, aby dverné krídla nekolidovali s profilom zárubne. Závesy majú kužeľové ukončenie.

Ľavé, falošné dvere sú jednoduché, umiestnené do plytkej niky, vytvorené pre symetriu s plným murovaným svetlíkom. Ľavé dvere nemajú závesy.

Obidve dvere sú vyrobené z mäkkého dreva, spojuje ich profilovaná drevená rímsa, ktorá súvisí s rímsou polkruhových svetlíkov. Pôvodnú povrchovú úpravu tvoril olejový sivý, neskôr hnedý náter, ktorý zachovaný vo fragmentoch.

D 3 DVERE

Klasicistické dvere a zárubňa vznikla okolo roku 1850, svetlíková výplň je z 20. storočia

Drevené dvojkrídlové dvere s polkruhovým svetlíkom na dvorovej fasáde. Dvere sú jednoduché, dvojkrídlové, osadené do profilovanej zárubne. Dverné krídla sú kazetované na tri polia. Svetlík je členený na 3 polia. Závesy majú ukončenie v tvare žalúďa. Kľučka s plechovým štítkom z vonkajšej strany, z vnútra jednoduchý krabicový zámok. Dvere sú vyrobené z mäkkého dreva. Pôvodnú povrchovú úpravu tvoril olejový sivý náter, ktorý je zachovaný vo fragmentoch. Prekrýva ich tmavohnedý náter, z vnútornej strany biely náter.

O 1 BAROKOVÉ OKNO

Barokové okno, 2. polovica 18. storočia, sekundárne použité pri klasicistickej prestavbe okolo roku 1850

Okno so 4 krídlami je osadené do rámu členeného v 2/3 výšky horizontálnym priečnikom v tvare obráteného písmena T. Priečnik má profiláciu polprútu rovnako ako klapacia lišta spodných krídel. V uzavretom stave vytvárajú základné členenie plochy okna. Spodné krídla sú uzavierané na klapaciu lištu s rázvorovým mechanizmom ovládaným olivou. Oliva nie je pôvodná. Horné krídla sa uzavierajú obrtlíkmi. Krídla majú jednoduché uholníkové trňové závesy. Okno je vyrobené z mäkkého dreva. Pôvodnú povrchovú úpravu tvoril olejový náter pravdepodobne hnedej farby, ktorý bol viacnásobne zopakovaný na oknách chodby. Od začiatku 20. storočia bol na okne západného krídla, v priestore kuchyne, použitý biely náter v odtieni slonová kosť.

K 1 BAROKOVÁ MREŽA

Baroková prevliekaná mreža, 2. polovica 18. storočia. Sekundárne použitá pri klasicistickej prestavbe okolo roku 1850

Mreža prevliekaná, tvorená prútmi štvorcového prierezu. V strede mreže umiestnený rozvilinový kovaný ornament. Povrchovú úpravu tvorí čierny matný olejový náter.

O 2 VONKAJŠIE OKNO

Okno je voči vnútornému barokovému oknu mladšie, osadené začiatkom 20. storočia.

Rám vonkajšieho dvojkrídlového okna je konštrukčne spojený s rámom vnútorného okna kovovými páskami. Plocha krídel je členená na 6 tabuliek. Krídla sú uzavierané železnými polobrtlíkmi. Závesy majú kužeľový tvar ukončený guľičkou. Okno je vyrobené z mäkkého dreva. Pôvodnú povrchovú úpravu tvoril olejový náter šedej farby.

O 3 KLASICISTICKÉ OKNO

Klasicistické okno, okolo roku 1850.

Dvojité, dnu a von otváracie okno s mrežou. Vnútorné okno so 4 krídlami je osadené do rámu členeného v 2/3 výšky horizontálnym priečnikom v tvare obráteného písmena T. Čelná, von orientovaná plocha priečnika a klapačka dolných krídel má profiláciu dvoch polprútov. Spodné krídla sú uzavierané zástrčkovým mechanizmom, horné krídla sú ovládané obrtlíkom. Vonkajšie okno je rovnaké, profilovanou stranou orientované do vnútra. Krídla majú jednoduché uholníkové trňové závesy. Okno je vyrobené z mäkkého dreva.

Pôvodnú povrchovú úpravu tvoril olejový náter pravdepodobne hnedej farby. Od začiatku 20. storočia bol viacnásobne použitý biely náter v odtieni slonová kosť. Súčasťou okna je mreža zložená zo zvislých prútov a priečnych pásov spojených nitmi.

O 4 KLASICISTICKÉ OKNO

Klasicistické okno, okolo roku 1850.

Dvojité, dnu a von otváracie okno s mrežou. Vnútorne okno so 4 krídlami je osadené do rámu členeného v 2/3 výšky horizontálnym priečnikom v tvare obráteného písmena T. Čelná, von orientovaná plocha priečnika a klapačka dolných krídel má profiláciu dvoch polprútov. Spodné krídla sú uzavierané rázvorovým mechanizmom uloženým v klapacej lište, ovládané olivou mandorlového tvaru. Horné krídla sú ovládané pololivou mandorlového tvaru. Vonkajšie okno je rovnaké, profilovanou stranou priečnika orientované do vnútra. Rám je v preklade doplnený o jednoduchú rímsičku. Krídla majú závesy so žalud'ovým ukončením. Okno je vyrobené z mäkkého dreva. Pôvodnú povrchovú úpravu tvoril olejový náter pravdepodobne sivej farby. Od začiatku 20. storočia bol na vonkajšie okno viacnásobne použitý tmavozelený náter. Súčasťou okna je mreža zložená zo zvislých prútov a priečnych pásov spojených nitmi. Okno uložené do omietkovej profilovanej šambrány s podokennou a nadokennou rímou.

D 4 BAROKOVÉ DVERE

Barokové dvere z 2. polovice 18. storočia doplnené okolo roku 1850 o klasicistický krabicový zámok. Dvere boli osadené do sekundárnej polohy pri klasicistickej prestavbe objektu.

Drevené jednokrídlové dvere osadené do profilovanej zárubne. Sprístupňujú kuchyňu z chodby. Dverná výplň má v dolnej polovici kazetu, v hornej polovici je presklená okennou otváracou výplňou, členenou na 9 tabuliek. Dvere spočívajú na ozdobných trňových závesoch, rovnako i okenná výplň. Krabicový zámok má kľučku s ukončením madielkom mandorlového tvaru, z opačnej strany má kľučka empírový štítok. V strede dverí je umiestnené madlo s plasticky tvarovanou podložkou zjednodušené rokajového tvaru.

Pôvodnú povrchovú úpravu tvoril olejový hnedý náter, ktorý bol neskôr pretretý bielou farbou.

D 5 KLASICISTICKÉ DVERE

Klasicistické dvere okolo roku 1850.

Drevené dvojité jednokrídlové dvere osadené do profilovanej zárubne. Prepájajú kuchyňu z izbou. Dverná výplň do kuchyne má v dolnej polovici kazetu, v hornej polovici je presklená okennou otváracou výplňou, členenou na 4 tabuľky. Dvere spočívajú na závesoch so žalud'ovým ukončením, rovnako i okenná výplň. Dvere do izby sú riešené ako vstavaná jednokrídlová skriňa s presahujúcou rímou. Povrchová úprava je politúrovaná dyha. Zámky oboch dverí sú nepôvodné, novodobé. Priestor medzi dvermi je kazetovaný, natretý hnedým náterom.

D 6 KLASICISTICKÉ DVERE DVOJKRÍDLOVÉ

Klasicistické dvere okolo roku 1850.

Drevené jednoduché dvojkridlové dvere osadené do profilovanej zárubne. Dverné krídla sú plné, 3 polia kaziet sú rámované lištami s profilom dvoch paralelných polprútov. Rovnako profilované lišty sa uplatňujú na klapačke a zárubni. Dvere spočívajú na závesoch so žalud'ovým ukončením.

Dvere majú mosadzné kľučky a oválne kľúčové dierky so zapusteným zámkom v ráme krídla. Väčšina dverí má zachovaný zámkový mechanizmus, niektoré kľučky sú nahradené novšími. Dnešný svetlohnedý náter sa pravdepodobne približuje pôvodnej farebnej úprave.

D 7 KLASICISTICKÉ DVERE DVOJKRÍDLOVÉ

Drevené jednoduché dvojkridlové dvere osadené do profilovanej zárubne. Dverné krídla majú plnú dolnú kazetu, zvyšná plocha krídla je presklená, členená na 4 tabuľky. Kazety sú rámované lištami s profilom dvoch paralelných polprútov. Rovnako profilované lišty sa uplatňujú na klapačke a zárubni. Dvere spočívajú na závesoch so žalud'ovým ukončením.

Dvere majú mosadzné kľučky a oválne kľúčové dierky so zapusteným zámkom v ráme krídla. Dnešný svetlohnedý náter sa pravdepodobne približuje pôvodnej farebnej úprave.

D 8 KLASICISTICKÉ VSTAVANÉ SKRINE

Klasicistické vstavané skrine okolo roku 1850.

Drevené jednoduché dvojkridlové dvere osadené do hladkej zárubne tvoria čelo vstavanej skrine. Dverné krídla majú plnú dolnú kazetu, zvyšná plocha krídla je presklená zrkadlami, členená na 5 tabuliek. Vo vnútri sú police, v dolnej polovici chránené dvojkridlovými dvierkami. Povrchová úprava – politúrovaná dyha. Dvere spočívajú na závesoch so žalud'ovým ukončením.

Dvere majú kľúčové dierky zdobené mosadzným empírovým štítkom so zapusteným zámkom v ráme krídla.

D 9 KLASICISTICKÉ DVERE DVOJKRÍDLOVÉ

Klasicistické dvere okolo roku 1850.

Drevené jednoduché dvojkridlové dvere osadené do profilovanej zárubne. Dverné krídla majú plnú dolnú kazetu, zvyšná plocha krídla je presklená, členená na 4 tabuľky. Kazety sú rámované lištami s profilom dvoch paralelných polprútov. Rovnako profilované lišty sa uplatňujú na klapačke a zárubni. Dvere spočívajú na závesoch so žalud'ovým ukončením. Dvere majú mosadzné kľučky a oválne kľúčové dierky so zapusteným zámkom v ráme krídla. Svetlohnedý náter sa pravdepodobne približuje pôvodnej farebnej úprave.

(cit. Architektonicko-historický výskum, Mgr. Horanský –Ing.arch. Németh, november 2018)

Údaje o technickom vybavení objektu v 1. Etape rekonštrukcie

Dažďová kanalizácia

Dažďové vody z objektu budú odvedené vonkajšími dažďovými zvodmi dažďovou kanalizáciou do akumuláčnej nádrže z ktorej budú rozstrekované na pozemku /ako závlaha/.

Množstvo dažďových vôd bude

$$Q_d = F \cdot i = 425 \cdot 0,015 = 5,73 \text{ l.s}^{-1} \text{ za trvania dažďa 15 minút s periodicitu } p=1.$$

Potreba vody pre objekt bude nárazová a to podľa využívania objektu.

Bleskozvod

Objekt bude chránený pred úderom blesku novým bleskozvodom, realizovaným podľa predloženej projektovej dokumentácie.

Vypracoval: Akad.arch. Marián Boršoš, 04/202MB STUDIO

D

Projekt organizácie výstavby

1. Základné riešenie zariadenia staveniska

1.1. Charakteristika staveniska

Popis staveniska

Objekt Klasicistickej kúrie č.35 v Sobotišti sa nachádza na hlavnej ulici obce, je súčasťou radovej zástavby domov. Kúria má parcelné číslo 156/2 v k.ú. Senica a je situovaný v južnej časti obce na ohradenej parcele s číslom 156/1 a 156/3. Záujmové parcely susedia na západe so štátnou cestou p.č. 158, na severe s rodinným domom p.č. 155 a hospodárskou budovou p.č. 157/15 a pozemkom 157/9. Z južnej strany susedí s rodinným domom 157/14 a parcelou 157/13. Z východnej strany susedí s parcelou 156/5 a stodolou p.č. 156/4. Parcely sa zvažujú smerom na východ do dvorovej časti areálu. Hlavná fasáda objektu je orientovaná na západ k hlavnej ceste. Do areálu sa vstupuje z hlavnej cesty na južnej strane nespevnenou komunikáciou, kde je orientovaný i vstup do objektu pod portikom s tympanónom so štyrmi stĺpmi. Dvor uzatvára severojužne orientovaná stodola, ktorá je tiež objekt zapísaný v ÚZPF (tento objekt nie je predmetom tohto projektu) a spolu s dnes už neexistujúcou východozápadne orientovanou hospodárskou časťou uzatvárali celý areál kúrie. Ostané plochy areálu sú zatravnené a sú na nich vysadené stromy.

1.2. Údaje o dodávateľskom zabezpečení stavby

Stavba bude realizovaná dodávateľským spôsobom firmou, ktorá uspeje vo verejnom obstarávaní, vypísanom investorom stavby.

1.3. Zariadenie staveniska

Pred započatím prác na stavbe objektu bude z bezpečnostných dôvodov stavenisko na noc osvetlené, oplotenie existuje.

V oplotenej časti staveniska budú situované:

- šatňová bunka pre pracovníkov 2,20x6,00 m
- sklad náradia a drobného materiálu, bunka 3,00x6,00 m
- medzisklad stavebného materiálu, bunka 3,00x6,00 m
- chemický prenosný záchod

Materiál bude na stavbu dovážaný podľa potreby priebežne, takže nevzniká potreba zriaďovania veľkých skladovacích priestorov.

1.4. Zabezpečenie prívodu vody a el. energie

Zásobovanie vodou pre stavebné procesy bude zabezpečené jej dovozom, potrebná elektrická energia bude zabezpečená z existujúcej rozvodnej skrine.

Požadovaný príkon elektrických strojov a zariadení pri realizácii stavby je nasledovný:

- stavebný výťah	6 kW
- osvetlenie staveniska	4 kW
- miešačka	3 kW
- cirkulárka	4 kW
- malá stavebná mechanizácia	
/búracie kladivo, brúska,	
rozbrusovačka, vŕtačka/	5 kW

Spolu	22 kW
-------	-------

Zriadenie telefónnej linky na stavenisko sa neuvažuje, spojenie pracovníkov na stavbu bude mobilnými telefónmi.

1.5. Údaje o dopravných trasách

Doprava materiálu bude riešená existujúcim vjazdom z hlavnej cesty z južnej strany areálu. Vozidlá budú dovážať potrebný materiál na plochu dvora.

1.6 Predpokladaný počet pracovníkov a ich sociálne zabezpečenie

Na realizáciu predmetnej stavby projektant predpokladá nasadenie cca 10 pracovníkov. Pracovníci stavebnej firmy sa budú stravovať z vlastných zásob. Na jedlo a prezliekanie im bude slúžiť staveništná šatňová bunka. Pre pracovníkov stavby bude inštalovaný suchý chemický záchod. Pre poskytnutie prvej pomoci bude na stavenisku lekárnička, najbližšie lekárske ošetrovanie je v zdravotnom stredisku v Sobotišti.

1.7 Údaje o osobitných opatreniach

Dodávateľ bude na stavenisku v plnom rozsahu rešpektovať vyhlášku č.314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi, vyhlášku č.121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii a ďalej všetky všeobecne záväzné predpisy, predovšetkým opatrenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Pred zahájením výkopových prác je nutné zamerať a vytýčiť všetky jestvujúce inžinierske siete, vrátane provizórií.

Vedení stavby a výkonom stavebného dozoru môžu byť len osoby zapísané do zoznamu spôsobilých osôb Slovenskej komory stavebných inžinierov.

1.8 Vplyv realizácie stavby na životné prostredie a spôsob obmedzovania alebo vylúčenia nežiaducich vplyvov

Znečisťovanie verejných komunikácií

Pri príjazde a odjazde zo staveniska budú pracovníci zhotoviteľa dbať na očistu pojazdov nákladných automobilov a stavebných strojov a vykonajú ich mechanické očistenie alebo očistu prúdom vody.

Ochrana ovzdušia

Pri činnostiach, pri ktorých môžu vzniknúť prašné emisie je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie prašných emisií. Pri doprave takýchto produktov je potrebné dopravné prostriedky zakapotovať, prašné materiály skladovať v uzavretých silách a v prípade potreby zabezpečiť kropenie.

Hluk a vibrácie

V rámci technických možností budú zdroje hluku zakapotované a hlučné operácie na stavenisku nebudú vykonávané cez soboty a nedele, resp. v skorých ranných a neskorých večerných hodinách.

Ochrana zelene

Stromová zeleň sa v areáli nenachádza. Po ukončení stavebných prác budú upravené zatravnené plochy do pôvodnej podoby.

Nakladanie so stavebným odpadom

17 Stavebné odpady a odpady z demolácií (vrátane výkopovej zeminý z kontaminovaných miest)

17 01 Betón, tehly, dlaždice, obkladačky a keramika

číslo	kategória
17 01 01 Betón	0
17 01 02 Tehly	0
17 01 03 obkladačky, dlaždice a keramika	0

17 02 Drevo, sklo a plasty

17 02 01 Drevo	0
17 02 02 Sklo	0
17 02 03 Plasty	0
<u>17 03 Bitúmenové zmesi, uhoľný decht a dechtové výrobky</u>	
17 03 03 Bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	0
<u>17 04 Kovy (vrátane ich zliatin)</u>	
17 04 07 Zmiešané kovy	0
17 04 11 Káble iné ako uvedené 17 04 10	0
<u>17 05 Zemina (vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných plôch), kamenivo a materiál z bagrovísk</u>	
17 05 06 Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	0
<u>17 09 Iné odpady zo stavieb a demolácií</u>	
17 09 04 Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	0

Stavebný odpad bude odváňaný dodávateľom stavebných prác na základe dohody s obecným úradom na organizovanú skládku, očistené tehly budú použité pri oprave murív objektu, výkopová zemina bude použitá pri terénnych úpravách v okolí objektu.

2. Podmienky a nároky na realizáciu stavby

2.1 Postup zabezpečenia realizácie stavby

So stavebnými prácami je možné započať ihneď po získaní stavebného povolenia. Stavenisko bude napojené na existujúcu prípojku elektrickej energie a na vodu. Osadí a zapojí sa osvetlenie staveniska a dovezú sa bunky, ktoré budú slúžiť ako sklady a šatňa.

2.2 Lehota výstavby

Predpokladaná lehota 1. Etapy rekonštrukcie objektu je 6 mesiacov, podrobný harmonogram vypracuje zhotoviteľ stavby v rámci výberového konania.

2.3 Určenie stavebných objektov a zariadení, resp. ich častí, ktoré treba predčasne uviesť do prevádzky alebo užívania

V rámci realizácie predmetnej stavby sa takéto objekty alebo zariadenia nenachádzajú.

2.4 Požiadavky na komplexné vyskúšanie jednotlivých častí

Komplexné vyskúšanie stavby bude vykonané v súlade s manuálom dodávateľa stavby a podmienkami zmluvy o dielo.

2.5 Časový postup vypratania zariadenia staveniska

Vypratanie staveniska bude vykonané etapovite podľa ukončovania jednotlivých druhov stavebných prác.

2.6 Práce po ukončení výstavby

Po ukončení stavebných prác bude zlikvidované zariadenie staveniska. Po vypratání staveniska bude trávnik pred objektom i v dvorovej časti uvedený do pôvodného stavu.

Vypracoval: Akad.arch. Marián Boršoš, 04/2021
MB STUDIO

